

Alleen wat meer S kan de P redden

Redactioneel

Koen Raes
Hoofdredacteur

De verkiezingsuitslag van 13 juni heeft voor de SP een bijzonder bittere betekenis. Ondanks de uitstekende teksten van het Toekomstcongres wordt de partij nog nauwelijks erkend als dé partij die in de eerste plaats lotsverbetering beoogt voor de zwakkeren en uitgesloten. Die stemmen thans in grote mate op andere partijen die nochtans hun lot alleen maar kunnen verslechteren. Het is helemaal geen troost dat de sociaal-democratie - getuige de Europese verkiezingen - overall in Europa achteruitboert, want de SP is momenteel verhoudingsgewijs de kleinste sociaal-democratische partij in Europa. Evenmin kan het een troost zijn dat de groenen - getuige hun afgang in het dossier van de levering van nucleair materiaal aan Pakistan - bijzonder snel hun radicalisme hebben laten varen ten voordele van de machtsuitoefening, want uiteindelijk is dat een dossier waarin ook sociaal-democraten principieel behoren te zijn. De SP zit weliswaar in de regering, met goede ministers, maar ze kampt met het levensgrote probleem een overtuigende politieke identiteit aan te nemen, die door de kiezers ook als dusdanig wordt erkend.

Ik geloof geen donder van de bewering dat de links-rechtstegenstelling zou opgehouden hebben te bestaan, al heeft zij uiteraard een andere invulling gekregen. De tegenstelling tussen zij die pleiten voor een meer solidaire, rechtvaardige en verdraagzame samenleving en zij die pleiten voor een nog grotere armslag voor een niets- en niemandontziend bezitsindividualisme duikt in ieder dossier terug op, of dat nu gaat over de sociale en politieke integratie van migranten, wapenhandel, werkgelegenheid, de hervorming van de ziekteverzekering of het mediabeleid. Nee, wie het einde der ideologieën propageert, geeft daarbij enkel te kennen

dat voor hem nog slechts rechtse alternatieven het bespreken waard zijn.

De SP is hiervoor mede verantwoordelijk. Zonder twijfel heeft ze op de vorige regering en op de regeringsverklaring van deze regering een linkse stempel weten te drukken, maar ze is er niet in geslaagd dat duidelijk te maken, mede omdat ze in andere dossiers alleen maar schipperde, uit angst om uit de boot te vallen. De laatste jaren viel er nog nauwelijks een verschil te bespeuren tussen regering en partij en werd ieder kritisch geluid gefnuikt in naam van de regeringstrouw. Dat heeft het militantisme de kop ingedrukt, want er is geen enkele reden waarom een partij, ook al participeert zij aan de macht, niet duidelijk zou mogen maken waarin haar standpunt van het bereikte compromis in de regering verschilt... tenzij ze inderdaad niet meer verder denkt.

De SP telt in haar rangen uiterst bekwame en geëngageerde mensen, maar helaas ook veel opportunisten voor wie machtsuitoefening - in de partij en daarbuiten - een doel op zich is geworden.

De verkiezingsnederlaag heeft de partij als partij in vraag gesteld. Want er gaapt een enorme kloof tussen de conclusies van het Toekomstcongres én wat heel wat mandatarissen er in de praktijk van bakken én het beeld dat de bevolking van de SP heeft.

Dat de links-rechtstegenstelling niet meer zou bestaan, is onzin. Alleen wordt ze vaak niet meer als dusdanig herkend. De SP is daar mede verantwoordelijk voor.

De SP is dus aan grondige verandering toe. Het valt echter te vrezen dat de partij - andermaal - in oeverloze discussies wordt meege-sleept over haar interne organisatie, waar de bevolking geen boodschap aan heeft, terwijl

juist de inhoudelijke profilering aan de orde van de dag is. Natuurlijk, de logge partijstructuren zijn een belangrijke oorzaak voor de lethargie die thans grote partijfederaties als Antwerpen of Gent kenmerkt en waarbij gevestigde partijbonzen vaak jonge, getalenteerde militanten de pas afsnijden uit louter persoonlijk lijfsbehoud. Diezelfde structuren ma-

Als Patrick Janssens met een ruime meerderheid tot partijvoorzitter wordt verkozen, heeft hij een duidelijk mandaat gekregen. Niet om de bestaande SP erbovenop te helpen, maar om een andere SP uit de grond te stampen.

ken dat een inhoudelijk stérk Toekomstcongres in het dagelijkse reilen en zeilen dode letter blijft.

Laat die structuren dus inderdaad, en snel, veranderen. Laten de oude gedachten en gewoonten zo drastisch mogelijk worden aangepakt. Opdat uiteindelijk de inhoud van het sociaal-democratisch project weer duidelijk de bovenhand zou krijgen. Want daarvoor bestaat een partij.

De partijtop heeft dat kennelijk ingezien. Wellicht heeft zij er inderdaad goed aan gedaan een buitenstaander - partijlid, maar geen militant - voor de job van partijvoorzitter te solliciteren. Niet omdat er binnen de partij geen talent aanwezig zou zijn, maar wel omdat de shocktherapie die de SP duidelijk nodig heeft op die manier het best wordt gesymboliseerd. Het is bijzonder flauw dat sommigen het smalend over 'een reclamejongen' hebben (dezelfden die zo ijdel op affiches prijken?), alsof er in de reclamewereld alleen maar boze wolven rondlopen, terwijl het uiteindelijk toch om het talent en de boodschap gaat. Welnu, ook in de reclamewereld heeft Patrick Janssens al herhaaldelijk bewezen - én door zijn manier van werken én door zijn campagnes - dat hij origineel en geëngageerd uit de hoek kan komen.

Indien Patrick Janssens met een ruime meerderheid wordt verkozen, dan heeft hij een duidelijk mandaat gekregen. Niet om de *bestaande* SP er terug bovenop te helpen, maar om een *andere* SP uit de grond te stampen. Op

die manier komt de voorspelling van Norbert De Batselier dat bij het begin van de 21^e eeuw 'de huidige SP niet meer zal bestaan' toch nog en onverwacht uit.

Het zal geen eenvoudige klus zijn, maar zeker een klus die de moeite loont. Hopelijk is Patrick Janssens - als 'buitenstaander' - niet hetzelfde lot beschoren als Kathy Lindekens

of Robert Voorhamme, die door de 'gevestigden' veeleer als ongewenste pottenkijkers werden ontvangen dan als mensen die uit engagement de partijrangen waren komen ver-

voegen. Het is toch schrijnend te moeten vaststellen hoeveel partijmilitanten - niet het minst al diegenen die vol strijdvaardige hoop de partijrangen hadden verwoegd na die eerste zwarte zondag - dolgelukkig waren toen Patrick Janssens uitdrukkelijk stelde dat een partij die niet opkomt voor stemplicht voor migranten, geen socialistische partij kan worden genoemd. Hoe is het huidige apparaat in staat geweest een dergelijk geluid zo lang te negeren? Hoe heeft zij zoveel mensen zolang murw weten te houden? Die stellingname was duidelijk symbolisch bedoeld, omdat zij staat voor een verzameling denkbeelden die zich, inderdaad, aan de linkerkant van de 'nieuwe breuklijn' situeren. Tot spijt van wie het benijdt.

Dat de SP grondige veranderingen zal moeten doorvoeren terwijl ze aan de regering deelneemt - een paars-groene regering, nog wel - is misschien van aard om die opdracht te bemoeilijken. Hoewel: de meerderheid van de SP-ministers zal zich wellicht beter in haar vel en meer geruggesteund voelen door een partij die haar emancipatorische idealen herijkt, dan door een partij die alleen maar haar wonden likt.